

ved protistrany na odvolaciu žiadosť a prípadné pripojenie sa k odvolacej žiadosti (1030, 1127).

4. Řízení neveřejné.

191. Ve sporech pracovných o hodnotu vyšší než 300 Kč nemůže odvolací soud ani za souhlasu stran jednati a rozhodnouti v neveřejném zasedání a jest právně bezvýznamné, že obě strany prohlásily v odvolání a v odvolacím sdělení, že se vzdávají ústního odvolacího jednání (2112).

192. O odvolání v pracovním sporu o hodnotu do 300 Kč, které bylo podáno z věcných důvodů, ježto pracovní soud v rozsudku prohlásil odvolání za přípustné, rozhoduje odvolací soud v zasedání neveřejném v tříčlenném senátu složeném ze soudců z povolání na základě spisů s konečnou platností usnesením (1092).

5. Ústní jednání odvolací.

193. Pro ústní jednání odvolací ve sporech pracovných platí předpisy § 177 a násl. c. ř. s. a, pokud se týče způsobu provádění důkazů, předpis § 276 c. ř. s., podle kterého důkazy zásadně mají býti provedeny přímo soudem, který rozhodne. Výjimky §§ 328, 352 a 375 c. ř. s. nejsou odůvodněny, jestliže svědci bydlí v obvodu neb blízkosti odvolacího soudu a není překážky zabráňující jejich osobnímu dostavení se k soudu (2115).

194. V pracovních sporech o hodnotu vyšší než 300 Kč může býti žalobní návrh upraven i v odvolacím řízení (2116).

6. Rozhodnutí odvolacího soudu.

195. Rozhodnutí, kterým odvolací soud teprve při ústním jednání odmítl odvolání pro nedostatek návrhu v odvolacím spisu, stane se usnesením (1126).

196. Odvolací soud nemůže ve sporech o hodnotu nepřevyšující 300 Kč nikdy vydati rozsudek, nýbrž musí rozhodnouti vždy jen usnesením, proti němuž jest jakýkoliv další opravný prostředek vyloučen (2110).

197. Rozhodl-li odvolací soud v pracovním sporu o hodnotě 240 Kč rozsudkem místo usnesením, nemůže tím býti založena přípustnost dovolání. Odvolacímu soudu není dovoleno, aby v takovémto sporu prohlásil dovolání za přípustné (2111).

198. Okolnost, že první soud nepojal do svého rozsudku doložku podle čl. IV., odst. 2., zákona č. 251/1934 Sb. z. a n., nevedla tomu, aby odvolací soud jednal a rozhodoval v senátě sestaveném podle § 32 zákona o pracovních soudech, a to způsobem předepsaným v § 33 téhož zákona (2114).

IV. Dovolání.

199. Ustanovení § 506 c. ř. s. platí i pro dovolání v řízení ve sporech pracovných (1032).

200. Nedostatek důvodů a návrhů dovolání není pouze vadou formální a nelze ji napravit podle §§ 84 a 85 c. ř. s. (1032).

201. V sporech pracovných nie je sice přípustné pripojiť sa k dovolacej žiadosti odporcovej podľa § 531 Osp., niet však prekážky, aby takáto pripojovacia žiadosť bola vybavená ako dovolanie, ak bola podaná v dovolacej lehote (1031).

202. Pokud bylo dovolání odmítnuto dovolacím soudem jako nepřípustné, není dovolacímu soudu dovoleno, aby z úřední povinnosti uvažoval o tom, zda i ona část rozsudku odvolacího soudu, kterou pro nepřípustnost dovolání nelze vůbec přezkoumávat, trpí zmatečností čili nic (2117).

203. Pojal-li odvolací soud rozhodnutí, jímž odmítl mezitímní určovací návrh pro nepřípustnost, do rozsudku, kterým zároveň rozhodl věcně o zažalovaném nároku, byl oprávněn stěžovatel přizpůsobiti svůj opravný prostředek proti výroku o odmítnutí formě, v níž bylo vydáno rozhodnutí, a odporovati mu tedy dovoláním; tento opravný prostředek je třeba však vyřídití podle jeho skutečné právní povahy (2118).

V. Stížnost.

204. Proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo odmítnuto odvolání z rozsudku pracovního soudu, jest rekurs přípustný (1126).

VI. Vykonatelnost rozsudku.

205. V spore, ktorý bol prejednaný podľa zák. č. 131/1931 Sb. z. a n., nemožno vyhlásiť potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu v smysle odst. 1. § 509 Osp. za predbežne vykonateľný (2147).

VII. Přechodná ustanovení.

206. Ustanovenie druhej vety § 43 zák. o pracovných súdoch, že spory počaté u súdov, príslušných podľa dosavadného práva, budú vybavené podľa predpisov dosiaľ platných, vzťahuje sa aj na spory, ktoré boli počaté po účinnosti zákona o prac. súdoch u riadneho súdu v mieste, kde mal byť zriadený pracovný súd (oddelenie pre spory pracovné), ale v dobe podania žaloby nebol ešte v činnosti. Riadny súd, u ktorého bol spor počatý, nemôže spisv sporu k ďalšiemu pokračovaniu postúpiť pracovnému súdu, ktorý svoju činnosť neskoršie započal, ale je povinný spor podľa dosavadných predpisov skončiť (1033).

Z rozhodnutí ve věcech pracovných.

Soukromí zaměstnanci

2244.

I. »Kupeckými« službami ve smyslu § 1 zákona č. 154/1934 jest rozuměti služby, které souvisí s nákupem nebo prodejem zboží, nebo náležejí k organizaci podniku, jako k vedení účetnictví, pořizování bilancí, inventáře, pokladniční služby a podobně a vyžadují jisté školenosti, dovednosti a zkušenosti odborných a nesejde na tom, jsou-li službami vyššího rázu. Jsou vyloučeny jen takové případy, kde jde o činnost záležející v úkonech podřízených, jako při službách, které záležejí jen ve fyzických úkonech, nevyžadujících praktické

a teoretické školenosti a zkušenosti (na příklad úklid prodejny).

II. Zaměstnanec, který objednáva zboží, uskládá je, poskytuje slevy při větších odběrech, při prodeji zboží musí částečně zboží vážit a odměřovati, inkasuje peníze, vede záznamy účetní a evidenční a ručí vlastní kaucí za manko, koná práce kupecké. Rozh. nejv. soudu z 31. října 1936, Rv I 2216/36.

K vývodům dovolání se dodává, že tu jde toliko o to, zda žalobkyně konala kupecké služby. Kupecké služby nemusí býti služby »vyšší« jako při službách »nekupeckých« (§ 1

zákona čís. 154/1934 Sb. z. a n.). Jen takové případy jsou vyloučeny, kde jde o činnost záležející v úkonech podřízených (rozhodnutí čís. 10.300 Sb. z. a n.*), jako při službách, které záleží jen ve fyzických úkonech, nevyžadujících praktické a theoretické školenosti a zkušenosti (na příklad úklid prodejny). Než takové práce neměla podle nesporného přednesu obou stran žalobkyně konati. Kupeckými službami jest však rozuměti služby, které souvisí s nákupem nebo prodejem zboží, nebo náležejí k organizační podniku, jako k vedení účetnictví, pořizování bilancí, inventáře, pokladniční služby a podobně a vyžadují jisté školenosti, dovednosti a zkušenosti odborných a nesejde na tom, jsou-li službami vyššího rázu. Takové služby konala žalobkyně, jak bylo odvolacím soudem zjištěno, neboť objednávala zboží, uskladňovala je, poskytovala slevy při větších odběrech, při prodeji musila částečně zboží vážit i odměřovati, pak inkasovala peníze, vedla záznamy účetní a evidenční a ručila vlastní kaucí za manko. Skutečná povaha její práce jest tudíž kupecká.

Závodní rady

2245.

I. Samostatným závodem ve smyslu § 1 zákona o závodních radách při hornictví jest rozuměti hornický závod ve smyslu objektivním jakožto souhrn těžebních prostředků zorganizovaných v technický celek za účelem těžby vyhrazených nerostů.

II. Veškeré osoby v tomto celku hornickými pracemi zaměstnané dlužno považovati za zaměstnance dotčeného hornického závodu a tím za podrobené působnosti závodní rady pro dotčený závod zřízené.

III. Osoby, zaměstnané u nehornického podnikatele odklizem nadložních vrstev, jež tento provádí pro závod hornický za účelem usnadnění dobývání vyhrazených nerostů, podléhají závodní radě, zřízené podle § 1 zák. č. 144/1920 Sb. pro dotčený závod hornický. Nál. nejv. spr. soudu z 19. VI. 1936, č. 10.803/36.

Ve věci samé je na sporu otázka, zda na dělnictvo cizí firmy, zaměstnané v závodech stěžovatelek odkopem povrchových vrstev zemských, se vztahuje působnost závodních rad, v těchto závodech zřízených.

Podle § 1 tohoto zákona má pro každý samostatný hornický závod mimo vysoké pece (§ 131 všeobecného horního zákona), který zaměstnává aspoň 20 dělníků a trvá aspoň půl roku, ustaviti se závodní rada. Článkem II. tohoto zákona dostalo se moci nařizovací zmocnění, aby k tomuto předpisu vydala prováděcí nařízení. Tím ovšem nebyla vláda zmocněna, aby definici samostatného hornického závodu sama nařízením stanovila, proto musí i prováděcí nařízení pojem samostatného hornického závodu bráti v tom smyslu, jak mu rozumí zákon o závodních radách, tímto nařízením prováděný. Zákon ten sám pojem samostatného hornického závodu neurčuje, nýbrž užívá ho jako pojmu, v právním řádu již ustáleného, při čemž výslovně se odvolává na platný obecný zákon horní.

*) V á ž . o b č. 10.300 (rozh. z 7. XI. 1930, Rv II 77/30, v »Pracovním právu« č. 155): Kupeckými službami jsou služby, jichž řádný výkon předpokládá aspoň v průměrných případech školenost a dovednost s hlediska kupeckého odbornou; nemusí to býti činnost rázu vyššího, vyloučeny jsou jen případy, kde jde o činnost záležející v úkonech podřízených.

Nutno proto při určování pojmu samostatného hornického závodu hleděti především k předpisům obecného horního zákona. Podle § 5 tohoto zákona rozuměti jest hornictvím činnost, směřující k vyhledávání nebo dobývání vyhrazených nerostů. Závodem hornickým může podle toho býti jen takové zařízení, které svým určením sleduje vyhledávání nebo dobývání vyhrazených nerostů. Samostatným závodem hornickým po rozumu § 1 zákona č. 144/1920 je pak jen zařízení takové, které samo o sobě prezentuje se jako technický celek, zorganizovaný k svrchu uvedenému účelu. Pouhé části tohoto celku, jako na př. jednotlivá oddělení hornického závodu, nejsou sice způsobilé k tomu, aby v nich byly zřizovány samostatné závodní rady, ale ovšem každá taková část podléhá působnosti závodní rady, zřízené pro celý závod, jestliže tento jako celek jinak vyhovuje předpokladům § 1 citovaného zákona. Jen zařízení, která nejsou ani takovým samostatným hornickým závodem, ani nejsou jeho součástí, vymykají se zákonu o závodních radách a nelze předpisu jeho na ně použiti.

V daném případě není sporu o tom, že důl R., povrchový porub L. v H. a důl S. v P., náležející stěžovatelkám, jsou samostatné hornické závody, pro něž zříditi jest závodní rady; spor je jen o to, zda odkliz povrchových vrstev, který na těchto závodech provádí cizí firma R. B. dědicové, spadá do rámce dotčených hornických závodů a následkem toho podléhá i působnosti závodních rad v nich zřízených, či je-li odkliz ten něčím od uvedených závodů odlišným, takže působnost závodních rad pro tyto závody zřízených naň se nevztahuje.

Při řešení této otázky budiž především vyznítknuto, že skrývka, již se odstraňuje vrstva země, pokrývající ložiska vyhrazeného minerálu za tím účelem, aby minerál ten mohl býti vyrubán, je prací specificky hornickou, kterou lze prováděti jen na základě hornického oprávnění. To vyslovil nejvyšší správní soud již v nálezech Boh. A 6767/27, 8170/29 a 9430/31,* na jejichž důvody se zde odkazuje. Proti tomu nemohou stížnosti důvodně namítati, že práce skrývkářské nejsou pracemi specificky hornickými, poněvadž se vyskytují i v jiných podnicích než podnicích horních, jako na př. při zakládání velkých rybníků a vůbec tam, kde mají býti odstraněny velké masy povrchových zemských vrstev, neboť nejde o to, zda skrývka vůbec je specifickou prací hornickou, nýbrž o to, zda tohoto charakteru nabývá tehdy, jestliže děje se za svrchu uvedeným účelem a tím přímo souvisí s provozem hor. V tom směru pak uznal nejvyšší správní soud opětovně (srovn. svrchu citované nálezy), že tento moment vtiskuje skrývce ráz činnosti specificky hornické.

Opačný názor nelze také opírati o předpis § 131 obecného horního zákona a tvrditi, že podle něho je otvírka nerostných ložisek jen tehdy

*) Boh. A 6767 (nál. z 4. X. 1927, č. 18.843): Osoby zaměstnané u nehornického podnikatele odklizem nadložních vrstev, jež tento provádí pro závod hornický za účelem usnadnění povrchového dobývání vyhrazených nerostů, podléhají podle § 2. odst. 1. zák. č. 242/22, povinnému pojištění u báňských bratrských pokladen.

Boh. A 8170 (nál. z 12. X. 1929, č. 18.311): Dělnici, zaměstnaní hloubením větrné šachty, podléhají pojistné povinnosti u revírní bratrské pokladny i tenkrát, jsou-li ve služebním poměru u podnikatele nehornického, který smlouvou s podnikatelem hor převzal výkon této práce ve vlastní režii.

Boh. A 9430 (nál. z 17. X. 1931, č. 15.018): Pojistné povinnosti u bratrské pokladny podléhají i dělníci soukromé firmy, zaměstnané na dole doděláváním skrývkářských prací.

prací specificky hornickou, když je prováděna samostatným majitelem hor, nikoliv ale tehdy, provádí-li otvírku na základě smlouvy o dílo osoba třetí, neboť citovaný předpis nic takového neustanovuje, nýbrž určuje pouze, jaká oprávnění má ještě majitel hor na základě udělené mu propůjčky, při čemž zejména sub lit. a) uvádí i oprávnění specificky hornická, jako na příkl. oprávnění raziti pro pozrub nerostů ve svém poli štoly, jámy, důlní a povrchová díla, kteréžto práce jsou jistě pracemi hornickými, ať kýmkoliv jsou prováděny. Stejně tomu jest i ohledně otvírky nerostných ložisek, v témž odstavci a) zmíněné.

Jde jen o to, zda tyto specificky hornické práce, záležející v otvírce nerostných ložisek, nevymykají se z rámce hornických závodů stěžovatelek, pro něž jsou vykonávány, a tím i z působnosti závodních rad v nich zřízených tím, že prováděny jsou dělnictvem cizí firmy na základě smlouvy o dílo, uzavřené mezi stěžovatelkami a touto cizí firmou.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by tomu tak bylo. Nařizuje-li zákon č. 144/1920 Sb. v § 1, že pro každý samostatný hornický závod tam blíže vyznačený má se ustavit závodní rada, má na zřeteli závod ve smyslu objektivním jakožto souhrn těžebných prostředků, zorganizovaný v technický celek za účelem těžby vyhrazených nerostů. Veškeré osoby, v tomto celku hornickými pracemi zaměstnané, dlužno považovati za zaměstnance dotčeného hornického závodu a tím za podrobené působnosti závodní rady pro dotčený závod zřízené.

Tím, že majitel hor smlouvou o dílo zadal provedení určitých hornických prací ve svém hornickém závodě firmě cizí, která pak svými zaměstnanci práce ty provádí, včleňují se i tito zaměstnanci do závodu majitele hor a stávají se zaměstnanci v jeho závodě. Jako takoví pak ovšem podléhají i závodní radě pro jeho závod zřízené. Nebylo by také lze srovnati s intencí zákona o závodních radách, aby v hornickém závodě část dělnictva požívala výhod zákona o závodních radách, druhá část pak, zaměstnaná rovněž pracemi hornickými, z výhod těch byla vyloučena jedině z toho důvodu, že není v přímém pracovním poměru k majiteli hor, nýbrž k osobě, které majitel hor smlouvou o dílo provedení těchto prací zadal, vždyť přece obě tyto skupiny dělnictva potřebují stejné ochrany, kterou podle intence zákona má poskytovat instituce závodních rad.

Takto je vlastně již dovedeno, že dělnictvo, zaměstnané pracemi skrývkářskými v hornických závodech stěžovatelek, není podle zákona o závodních radách vyloučeno z působnosti závodních rad, v těchto závodech zřízených. Než vyloučení ono nelze opřít ani o ustanovení vládního nařízení č. 358/20 Sb., zákon ten provádějícího, neboť nehledíc k tomu, že nařízení ono, jak svrchu pověděno, musí pohybovati se v rámci zákona a proto nemůže ustanoviti opak toho co stanoví zákon, nařízení ono také ve skutečnosti nestanoví nic, z čeho vyloučení takové dalo by se dovoditi. V § 1, odst. 1., ustanovuje toto nařízení, že závodní rady volí se v každém samostatném závodě hornickém, jenž zaměstnává trvale aspoň 20 dělníků a v době výpšání volby trvá již aspoň půl roku, v odst. 2 pak se uvádí, že provoz jiných samostatných podniků, které pracují přechodně pro hornické podniky, nespadá pod § 1 zákona. Týká se tedy ustanovení odst. 2 podniků jiných, než na které vztahuje se odst. 1, a nelze odstavce ten chápati jako nějakou výjimku z odstavce prvního.

Ponevadž pak práce skrývkářské jako práce specificky hornické spadají pod ustanovení odstavce 1, nelze na práce ty vztahovati odstavce 2 citovaného předpisu, ježto tento týká se pouze prací jiných, t. j. nehornických.

Stížnosti nemohou také pro opačný svůj názor vytěžiti nic ze zákona o závodních výborech č. 330/21 Sb., neboť je-li, jak svrchu již bylo dovedeno, pravda, že skrývka, prováděná za účelem těžení vyhrazených minerálů, je prací specificky hornickou a že dělníky touto prací zaměstnané dlužno pokládati za zaměstnance dotčených hornických závodů, pro něž skrývka se děje, pak zákon o závodních výborech podle výslovného ustanovení odst. 4 § 1 tohoto zákona na uvedené práce vůbec se nevztahuje a následkem toho padají veškeré vývody stížnosti, založené na právním názoru, že pro dělnictvo skrývkou zaměstnané zříditi je samostatný závodní výbor.

Obě stížnosti dále namítají, že dělnictvo cizí firmy, zaměstnané pro horní podniky pracemi skrývkářskými, nelze považovati za zaměstnance, podléhající ustanovením zákona horního, nýbrž za pomocné pracovníky po rozumu § 75 živnostenského řádu, neboť prý jde o pracovní poměr, zakládající se na ustanoveních tohoto řádu, a nikoliv o pracovní poměr podle zákonů horních. Také tato námitka je bezdůvodná, neboť je-li podle toho, co svrchu bylo uvedeno, skrývka prováděna k tomu cíli, aby odkryta byla ložiska vyhrazených minerálů za účelem jich vyrubání, prací specificky hornickou, jejíž provádění jest odvislé od úředního povolení úřadů báňských, pak skrývka taková je podle čl. V. bodu b) uv. patentu k živnostenskému řádu vyňata z platnosti živnostenského řádu, pročez nelze ustanovení tohoto řádu aplikovati na dělnictvo, skrývkou takovou zaměstnané, nýbrž nutno na ně vztahovati ustanovení zákonů horních, pokud upravují pracovní poměr zaměstnanců horních, a to i předpisy zákona č. 143/1920 Sb. o účasti zaměstnanců při hornictví na správě dolů a jejich podílu na čistém zisku, při čemž arci povinností, jež má podnikatel hor podle tohoto zákona vůči zaměstnancům důlního podniku, vztahují se i na zaměstnance firmy, které smlouvou o dílo zadal provedení prací se skrývkou spojených. Věci podnikatele je, aby smlouvou o dílo s cizí firmou zajistil si možnost řádného plnění těchto povinností.

Za tohoto stavu je zcela irrelevantní, zda žalovaný úřad právem či neprávem označuje uvedený odklíz jako šachtu velkých dimenzí, neboť rozhodným je, že odklíz ten, prováděný za účelem odkrytí ložisek vyhrazených minerálů k umožnění jejich vyrubání, je prací specificky hornickou, podléhající ustanovením zákonů horních.

Pracovní soudy

§ 1.

2246.

Pracovní soud není příslušný rozhodovati o nárocích domovníka za konané práce, ani jde-li o »odměnu za jiné služby«, podle § 6, odst. 2., zák. č. 82/1920 (t. zv. práce nedomovnícké) — (Rozh. nejv. soudu z 20. II. 1936, R I 115/36, Váž. obč. 14.974, Úr. sb. 2493).

Jde o nárok »na odměnu za jiné služby« podle druhého odstavce § 6 zák. ze dne 30. ledna 1920, čís. 82 Sb. z. a n., k jehož projednávání a rozhodnutí je povolán řádný soud podle zákona o soudní příslušnosti povoláný (§ 16 cit. zák.). Na tom nebylo nic změněno zákonem o pracovních

soudech č. 131/31 Sb. z. a n., neboť 2. odstavcem § 1 tohoto zákona byly z příslušnosti pracovních soudů vyloučeny mezi jinými spory v § 16 zák. čís. 82/20 Sb. z. a n. dotčené.

§ 1. 2247.

Pracovní soudy jsou příslušny k rozhodnutí o nároku na náhradu škody, způsobené zaměstnavateli jeho zaměstnanci na autu jízdou na černo. (Rozh. nejv. soudu z 27. III. 1936, Rv I 1440/34, Váž. obč. 15.084.)

Žalobou, podanou dne 16. října 1930 a doručenu žalovaným dne 24. října 1930, domáhá se žalobce na žalovaných, kteří byli u něho zaměstnání jako šoféři, náhrady škody, kterou mu způsobili tím, že první žalovaný s druhým žalovaným, který byl opilý, jel s žalobcovým autem na černo na výlet, že jeli příliš rychle a zavinili tím poškození auta. Žalovaní uznali, že byli zaměstnání v té době u žalobce jako šoféři, jen popřeli svou vinu a tvrdili, že k nehodě došlo jen nešťastnou náhodou. Tento spor patří tudíž mezi spory náhradní z pracovního poměru, uvedené v §§ 1 a 4 c) zák. č. 218/96 ř. z. [nyní §§ 1 (1) a 2 c) zák. č. 131/31 Sb. z. a n.], a byl proto pro něj podle těchto ustanovení zákonných podle § 23 téhož zákona (§ 3 zák. č. 131/31 Sb. z. a n.) a podle min. nař. č. 110/10 ř. z. (vl. nař. č. 180/31 Sb. z. a n.) příslušný živnostenský (nyní pracovní) soud v P. Příslušnost živnostenského (nyní pracovního) soudu byla (jest) podle §§ 3 (2) a 23 zák. č. 218/96 [§ 1 (1) zák. č. 131/31] výlučná. Jsou tudíž rozsudky obou nižších soudů s celým předcházejícím řízením podle § 447, č. 3. a 563, č. 1 c. ř. s. zmatečné, neboť první soud nemohl podle § 104 j. n. ani výslovnou úmluvou stran býti učiněn příslušným pro tuto rozepří. K zmatečnosti bylo nutné přihlížeti z moci úřední a slušelo proto zrušiti rozsudky obou nižších soudů s celým předcházejícím řízením pro zmatečnost a žalobu odmítnouti (§§ 471, č. 7, 477, odst. 1., 478, 513 c. ř. s.).

§ 1. 2248.

Nemá význam, že vzájemná pohledávka nevznikla z poměru pracovního, jestliže žalovaný, který vzájemnou pohledávku uplatnil, v podstatě namítal, že pohledávka již před sporem zanikla započtením a bránil se tedy skutečně již námitkou provedeného započtení. (Rozh. nejv. soudu z 24. IV. 1936, Rv I 633/36, Sb. min. sprav. 153.)

... Zbývá tudíž jen nárok na zadržené částky mzdy 2.675 Kč a 2.467 Kč. V tomto směru zjistily nižší soudy, že se žalovaný zaručil za žalobce Občanské záložně v S. za její pohledávky proti žalobci 15 000 Kč, zajištěnými hypotekárně na žalobcově domě. Odvolací soud zjistil, že žalovaný na tento dluh zaplatil u Občanské záložny v S. celkem 15.848 Kč 70 hal. a má za to, že pohledávka žalobce z důvodu zadržných částek ze mzdy 2.675 Kč a 2.467 Kč je «vyrovnána vzájemnou pohledávkou žalovaného».

Zaplatil-li žalovaný cizí dluh (t. j. dluh žalobců), za nějž sám ručitel osobně vstoupil podle § 1358 obč. zák. v práva věřitelova, a to již sám sebou bez zvláštního postupu (č. 6580 sb. n. s.), mohl třetí osobě platit za dlužníka (žalobce) i bez jeho souhlasu (č. 10.849 sb. n. s.). K započtení nestačí ovšem střetnutí se vzájemných pohledávek. Nýbrž je třeba započítacího projevu, který se jako vůbec projev vůle může státi výslovně nebo konkludentními činy, jež v uvážení všech jednotlivostí případu a jsouce vyloženy podle pra-

videl poctivého styku, nezůstávají pochybnost o tom, že se dává na jevo vůle určitého obsahu (sb. n. s. č. 12.133). Věděl-li žalobce o zaručení žalovaného za svůj dluh — co je nesporné — dal-li si vzhledem na tento dluh sraziti svrchu uvedené částky a bylo-li zjištěno, že při odchodu ze služby žalovaného prohlásil, že je s firmou úplně vyrovnán a že neuplatnil tyto srážky, jest opodstatněn závěr, že se tím stalo podle vůle stran započtení těchto srážek na částku žalovaným za žalobce jeho věřitelce zaplacenou, a takové započtení je podle § 1438 obč. zák. jedním ze způsobů zrušení obligačních závazků (jako na příklad placení). Žalovaný, ač vznesl i zbytečně námitku kompensace, namítl tu v podstatě, že pohledávka již před sporem zanikla započtením a bránil se tedy skutečně námitkou již provedeného započtení. V takovém případě není však místa pro řízení a rozhodování o vzájemné pohledávce uplatněné teprve za sporu započtením (§§ 391, odst. 3., a 411 c. ř. s. — viz č. 12.133 sb. n. s.), a proto nemá význam výtka dovolatelova, že se pracovní soud pro nezhojitelnou nepřislušnost ani nesměl zabývatí vzájemnou pohledávkou, ježto nevznikla z poměru služebního nebo pracovního (§ 1 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n.). Ježto dovolací soud o domnělé vzájemné pohledávce nerozhodl ve výroku, nebylo ani třeba, aby dovolací soud v tomto směru učinil nějakou nápravu.

§ 1. 2249.

Pracovní soud nie je příslušný pre žalobu na náhradu škody z dôvodov, že žalovaná prevzala obchodný podnik firmy a že prevzala ručenie za všetky dlžoby tejto firmy. (Rozh. nejv. soudu z 23. VI. 1936, Rv III 238/36-3, Sb. min. sprav. č. 168.)

Žalovník uplatňuje žalobou, podanou u okresného súdu, oddelenie pre pracovné spory v Banskej Bystrici, proti žalovanej nárok na náhradu škody jednak na tom právnom základe, že žalovaná prevzala obchodný podnik firmy Spojené továrne priemyslu liehového a likérového akc. spol. v Š., jednak na tom základe, že prevzala ručenie za všetky dlžoby tejto firmy. Pracovné súdy podľa § 1 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n. sú výlučne príslušné rozhodovať o sporoch z pracovného, služebného alebo učebného pomeru, založeného súkromoprávnou smluvou, vzniklých medzi zamestnancom a zamestnávateľom. O taký spor tu nejde. Je preto daný spor hatiača námetka § 180, bod 1 osp., ktorej si všima odvolací súd podľa § 35, odst. 2., zák. č. 131/1931 Sb. z. a n., § 540 osp., z úradu. Preto bol spor podľa 182 osp. zastavený.

§ 25. 2250.

V řízení před pracovními soudy není předepsána přípravná lhůta mezi doručením obsílky k roku a dnem roku. (Rozh. nejv. soudu z 20. II. 1936, R I 97/36, Váž. obč. 14.973.)

Ustanovení § 25 zák. čís. 131/31 Sb. z. a n. (§ 19 jednacího řádu pro pracovní soudy) nepředepisuje nějakou přípravnou lhůtu, která by musila ode dne roku uplynouti, nýbrž naopak § 25 zákona o pracovních soudech a § 19 jednacího řádu pro pracovní soudy ukládají soudu, aby první rok nebo rok k zahájení sporu ustanovil zpravidla do pěti dnů od podání žaloby, nebránil mu nikterak, aby tento rok ustanovil na dobu ještě kratší, než se stalo v tomto sporu. Že by tímto postupem soudu bylo žalobci znemožněno, aby se k roku dostavil, nelze uznati.

§ 28.

2251.

V pracovních sporech, v ktorých hodnota predmetu sporu prevyšuje 300 Kč, je odvolací návrh podstatnou náležitosťou odvolania, ktorú po uplynutí odvolacej lehoty už nemožno doplniť. Ak odvolanie v týchto sporech podané neobsahuje odvolací návrh, treba ho usnesením odmietnuť. Rozh. nejv. soudu z 25. II. 1936, R III 85/36, Váž. obč. 14.988. Prejudikatura Váž. obč. 14.264.*)

§ 33.

2252.

I. Pro odvolací řízení ve sporech pracovních platí ustanovení § 275 c. ř. s., podle něhož může soud důkazy, které pokládá za nerozhodné, výslovně odmítnouti.

II. Vadnost odvolacího řízení nelze spatřovati v tom, že svědecké výpovědi stran nebyly doslovně sepsány do protokolu o odvolacím roku, nýbrž bylo zčásti poukázáno k výpovědím učiněným v prvé stolici. (Rozh. nejv. soudu z 24. IV. 1936, Rv I 633/36, Sb. min. sprav. 153.)

Podle § 33 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n. projednává se ve sporech o hodnotu vyšší než 300 Kč věc před odvolacím soudem znovu v mezích určených návrhy stran v odvolání. Dovolání je v rozporu se spisy, uvádí-li, že v odvolacím spise bylo navrženo provedení veškerých důkazů znovu. Dále jest připomenuti, že odvolací soud, projednávaje věc znovu, má postupovati obdobně podle ustanovení civilního řádu soudního v řízení před sborovými soudy první stolice jako soudy procesními, až na výjimky v prvním odstavci § 33 zák. č. 131/1931 naznačené, jež nemají význam pro tuto věc. Platí tu také ustanovení § 275 c. ř. s., podle něhož může soud důkazy, které pokládá za nerozhodné, výslovně odmítnouti. Odvolací řízení není tudíž kusé již proto, že se odvolací soud omezil na provedení důkazu svědky V. F. a K. B. a důkazu výsledkem stran a že nepřipustil další svědecké důkazy dovolatelem postrádané, zvláště když dovolatel ani nedoličuje, že a proč tyto důkazy byly způsobitelné přispěti k úplnějšímu vysvětlení věci a že byly zejména způsobitelné oslabiti nebo zvrátiti výsledky z provedených důkazů odvolacím soudem zjištěné.

Vytýká-li dovolatel dále, že při zápisu jednání nebylo postupováno správně, ježto nebyly svědecké výpovědi a výpovědi stran doslovně sepsány do protokolu o odvolacím roku, nýbrž bylo zčásti poukázáno k výpovědím učiněným v první stolici, nelze v tom spatřovati vadnost řízení. Především není takový postup nikde v zákoně zakázán a dále bylo věcí dovolatelovou, aby se včasnou výtka podle § 196 c. ř. s. bránil takovému způsobu zápisu, měl-li jej za závadný a nepřipustný. Neučinil-li tak, nemůže to vytýkati v dovolání.

Žalobce nenavrhol v řízení nižších stolic, aby bylo předloženo potvrzení, jímž prý se vzdal nároku na zaplacení práce přes čas, a nemůže tento zmeškaný návrh doháněti teprve v dovolání. Neobstojí ani jeho výtka, že soud měl postupovati podle § 182 c. ř. s., neboť povinnost soudu starati se o úplné probrání věci nesahá tak daleko, aby upozorňoval strany, co by mohly a měly přednésti a které nároky by mohly a měly učiniti. Takovou povinnost soudu nelze do-

*) Váž. obč. 14.264 (rozh. z 23. III. 1935, R II 139/35, v »Pracovním právu« č. 1126): V pracovním sporu o hodnotu vyšší než 300 Kč musí odvolání obsahovati odvolací návrh. Nedostatek návrhu není jen formální vadou, již by bylo lze napravit podle § 85 c. ř. s. Neobsahovalo-li odvolání v pracovním sporu odvolací návrh, jest je odmítnouti usnesením.

voditi ani z ustanovení §§ 182, 195, 431, 432 c. ř. s. a jest naopak věcí strany, aby uvedla vše, co její nárok opodstatňuje nebo podporuje. (§§ 178, 179 c. ř. s.)

§ 33.

2253.

V pracovních sporech má odvolací soud podle § 276 c. ř. s. prováděti důkazy o skutečnostech pro spor rozhodných bezprostředně, pokud z tohoto přímého provádění důkazů neplatí výjimky podle §§ 328, 352, 375 c. ř. s.

Žalobce, který zmeškal rok k ústnímu jednání a proti němuž byl vydán rozsudek pro zmeškání podle §§ 399 a 442, odst. 2. c. ř. s., může se v řízení u odvolacího soudu vyjádřiti k novému přednesu žalovaného, učiněnému v odvolacím sdělení. (Rozh. nejv. soudu z 18. VI. 1936, Rv II 463/30, Sb. min. sprav. č. 165.)

Odvolací soud sice neomezil jednání na soud odvolacím jen na přednes zpravodajův, § 486 c. ř. s., nýbrž dal stranám podle § 177 c. ř. s. opakovati také jejich přednesy skutkové a důkazní, učiněné na soudě první stolice, přes to však porušil zásadu bezprostřednosti jednání a nevyhověl plně ustanovení § 33 zákona č. 131/31 Sb. z. a n. Podle zápisu o ústním jednání odvolacím ze dne 21. února 1936 byly na soudě odvolacím opakovány důkazy první soudem provedené, ze zápisu toho však není zřejmo, ani že odvolací soud učinil průvodní usnesení a jakého obsahu (§§ 276, 277 c. ř. s.), ani jakým způsobem byly důkazy provedené první soudem opakovány. Poněvadž však podle § 33 zákona č. 131/31 Sb. z. a n. platí pro jednání odvolacího soudu ve sporech pracovních ustanovení civilního řádu soudního, platná pro jednání na soudě sborovém jako soudě procesním, jak podrobněji jest dovozeno v rozhodnutí tohoto dovolacího soudu, č. 13.558 Sb. n. s.,*) měl odvolací soud podle § 276 c. ř. s. prováděti důkazy o skutečnostech pro sbor rozhodných přímo bezprostředně, pokud nebylo z tohoto pravidla přímého provádění důkazů výjimek podle §§ 328, 352, 375 c. ř. s. a jest proto řízení odvolacího soudu vadné podle § 502, č. 2. c. ř. s., což žalobce právem vytýká. Žalobce totiž napadl odvoláním zjištění prvního soudu, ze kterých první soud dovodil, jednak, že žalovaný oprávněně učinil na žalobce trestní udání, jednak, že služební poměr mezi žalobcem a žalovaným byl právem zrušen z důvodů § 27, č. 1 zákona č. 20/1910, ř. z. Odvolací soud měl proto po novém jednání napadená zjištění učiniti samostatně, pokud je pokládal za důležitá pro rozhodnutí sporu, a neomeziti se na pouhé formelní přezkoumání, zda soud první stolice dospěl ke svým zjištěním bezvadně, a poté učiniti jeho zjištění základem svého rozhodnutí. Omeziv své úvahy o skutkové stránce sporu na tuto míru, dospěl vadně ke svým zjištěním, která se stala základem i jeho závěru, že trestní udání na žalobce bylo odůvodněné a že žalovaný právem propustil žalobce ze svých služeb z důvodů § 27, č. 1 zákona č. 20/1910 ř. z. (§ 34, č. 1 zákona č. 154/34 Sb. z. a n.) a dovolací soud nemůže proto ani tento jeho právní názor žalobcem podle § 503, č. 3 c. ř. s., rovněž napadený, věcně zkoumati. Věc není tudíž zralá k rozhodnutí a bylo podle § 35, druhý odstavec zákona

*) Váž. obč. 13.558 (rozh. z 18. V. 1934, Rv I 412/34, v »Pracovním právu« č. 686, 869, 883, 937): V odvolacím řízení ve věcech pracovních (§ 33 zákona ze dne 4. července 1931, čís. 131 Sb. z. a n.) jest provésti důkazy zásadně přímo odvolacím soudem (§ 276 c. ř. s.).

č. 131/31 Sb. z. a n., učiniti usnesení svrchu uvedeně.

V novém jednání bude prohlásiti průvodní usnesení podle § 277 c. ř. s. a důkazy provésti přímo odvolacím soudem, pokud nejsou předpoklady nebo pro doplnění těchto výpovědí tímto soudcem. Odvolacímu soudu bude dbáti toho, že první soud vydal mezitímní rozsudek pro zmeškání podle §§ 399, 442, druhý odstavec c. ř. s., a že u žalobce zmeškování rok k ústnímu jednání dne 20. srpna 1935 i v jednání na soudě odvolacím jest vyloučeno přednášení nových skutečností a důkazů (č. 13.705 Sb. n. s.)*) Nebude lze však pominouti nový přednes žalovaného, který v odvolacím sdělení uvedl nové důvody pro okamžitě propuštění žalobce ze služeb, o kterém však není bráněno žalobci, aby se vyjádřil.

§ 36.

2254.

Proti usnesení, jímž odvolací soud zrušil rozsudek pracovního soudu pro zmatečnost podle § 28, č. 3 zákona č. 131/1931 Sb. z. a n. a žalobu odmítl, není opravného prostředku k dovolacímu soudu (čl. I., č. 5. zákona č. 251/1934 Sb. z. a n.) Rozh. nejv. soudu ze dne 3. IV. 1936, R I 352/36, Sb. min. sprav. 1355.

Ustanovení § 36, odst. 2., posl. věta, zákona č. 131/31 Sb. z. a n. odkazuje co do řízení rekursního k ustanovením civilního řádu soudního. Podle § 528 c. ř. s. ve znění zákona č. 251/34 Sb. z. a n. nejsou přípustné rekursy proti rozhodnutím soudu druhé stolice v otázce příslušnosti. Toto ustanovení platí i pro veškeré druhy soudů pracovních, ježto jeho platnost nebyla pro ně vyloučena, jak se stalo v jiných směrech, ve kterých zákonodárce vyloučil účinnost předpisů zákona č. 251/34 Sb. z. a n. pro pracovní soudy (srovnej čl. IV. dotčeného zákona). V otázce příslušnosti jest podle čl. I. č. 5 zákona č. 251/34 Sb. z. a n. vyloučen opravný prostředek k dovolacímu soudu, ať soud druhé stolice rozhodl předběžně či konečně, ať rozhodl věcně aneb odepřel věcně rozhodnutí, a tedy také tehdy, jestliže odvolací soud zrušil rozsudek prvního soudu pro zmatečnost podle § 28, č. 3 zákona č. 131/31 Sb. z. a n. a žalobu odmítl, neboť zákon nerozpoznává, o jaké rozhodnutí druhého soudu o otázce příslušnosti jde, zejména zda se soud druhé stolice obíral otázkou příslušnosti na rekurs či odvolání.

§ 42.

2255.

Předpis článku IV., odst. 2. zák. č. 251/1934 Sb. z. a n. platí i vtedy, keď bola pôvodná žaloba — po 1. januári 1935 rozšírená — podaná a odporcovi doručená pred 1. januárom 1935. Rozh. nejv. soudu z 16. I. 1936, R I 1378/35, Váž. obč. 14.869, Úr. sb. 2419.

§ 42.

2256.

I když prvý soud nepojal do svého rozsudku doložku podle čl. IV. odst. 2 zák. čís. 251/34 Sb. z. a n., má odvolací soud jednati podle předpisů o odvolacím řízení ve věcech pracovních. Rozh. nejv. soudu 26. II. 1936, R I 127/36, Váž. obč. 14.991, Úr. sb. 2508.

§ 42.

2257.

Byl-li pracovní spor zahájen u okresního soudu ještě před 1. lednem 1935, má odvolací soud o

*) Váž. obč. 13.705 (roz. z 28. VI. 1934, Rv I 825/34, v »Pracovním právu« č. 940, 1023): I ve věcech pracovních jest strana vyloučena v odvolacím řízení (§ 33 zákona) s přednesem, jež, nedostavivši se k líčení, zameškala v první stolici.

odvolání jednati a rozhodnouti podle předpisů § 461 c. ř. s. a nikoli podle předpisu § 33 zák. o prac. soudech, Rozh. nejv. soudu z 22. V. 1936, Rv. I 971/36, Sb. min. sprav. 157.

§ 42.

2258.

I. V těch případech, kde ustanovením čl. IV., odst. 2 zák. č. 251/1934 Sb. z. a n. nebyla různost předpisů zákona o soudech pracovních a civilního řízení soudního odstraněna výslovně, nutno míti na mysli, že různost měla býti odstraněna tak, aby nadále platily předpisy zák. č. 131/1931 Sb. z. a n. a aby k použití předpisů civilního řádu soudního bylo saháno jen tam, kde to dovoluje § 19 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n., tedy jen tam, kde zákon č. 131/1931 Sb. z. a n. nemá vůbec žádného ustanovení.

II. Pro řádné soudy, jednající podle § 42 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n. na místo soudů pracovních, platí také ustanovení § 29 cit. zák. o patnáctidenní lhůtě odvolací. Rozh. nejv. soudu z 22. V. 1936, R I 556/36, Sb. min. sprav. č. 156.

Čl. IV., druhý odstavec, zákona č. 251/34 Sb. z. a n. stanoví, že pro okresní soudy, které jednají na místo pracovních soudů (§ 42 zákona 131/31 Sb. z. a n.), platí ustanovení zákona č. 131/31 Sb. z. a n. o řízení až na ustanovení o přisedicích. Předpisy o řízení před pracovními soudy jsou soustředěny v části II. zákona č. 131/31 Sb. z. a n. a svým uspořádáním odlišují se od ustanovení civilního řádu soudního téhož druhu potud, že v této části zákona č. 131/31 Sb. z. a n. není zvláštních oddílů pro řízení před soudy první, druhé a třetí stolice. Nelze se proto, jak to činí odvolací soud, pro určení obsahu výrazu »řízení« užitého v čl. IV., druhý odstavec, zákona č. 251/34 Sb. z. a n. dovolávati ustanovení části čtvrté, §§ 461 a násl. civilního řádu soudního o řízení na soudě odvolacím, nýbrž jest na dosah výrazu »řízení« usuzovati jen z předmetu, kterého se týkají ustanovení zákona č. 131/31 Sb. z. a n. o řízení na soudě pracovním. Tu pak v §§ 19—29 zákona č. 131/31 Sb. z. a n. jsou upravena procesní jednání i jinaké úkony pracovního soudu a v § 29 dotčeného zákona se mimo jiné ustanovuje, že u pracovního soudu lze podati odvolání ústně do protokolu do 15 dnů po tom, co písemné vyhotovení rozsudku bylo straně doručeno, a že pracovní soud po uplynutí odvolací lhůty předloží spisy odvolacímu soudu a strany o tom vyrozumí. Ustanovení § 29 zákona č. 131/31 Sb. z. a n. upravuje tudíž ještě činnost pracovního soudu, ukládajíc mu zejména také poznatelně zkoumání odvolací lhůty stanovené na 15 dnů, takže není pochyby, že i ustanovení o lhůtě odvolací z rozsudku pracovních soudů patří k ustanovením, týkajícím se řízení souvisícího ještě s činností soudu pracovního. Je-li tomu tak a stanoví-li čl. IV., druhý odstavec, zákona č. 251/34 Sb. z. a n., že pro řádné soudy jednající podle § 42 zákona č. 131/31 Sb. z. a n. místo soudů pracovních platí ustanovení zákona č. 131/31 Sb. z. a n. o řízení, vyplývá již z doslovu zákona č. 251/34 (čl. IV., druhý odstavec) Sb. z. a n., že pro ně platí také ustanovení § 29 zákona č. 131/31 Sb. z. a n. o patnáctidenní lhůtě odvolací.

Tento výklad čl. IV., druhého odstavce, zákona č. 251/34 Sb. z. a n. neodporuje ani dějinám vzniku tohoto zákonného ustanovení, o kterých vydává svědectví důvodová zpráva k němu, jejíž obsah podle § 6 obec. zák. obč. při výkladu zákona nelze pominouti. Podle této důvodové zprá-

vy k tomuto zákonu zamýšlel zákonodárce ustanovením čl. IV. zákona č. 251/34 Sb. z. a n. odstraniti nesnáze, které v oblasti celého státu vyplývají z toho, že o nárocích, uvedených v §§ 1, 2. zákona č. 131/31 Sb. z. a n., rozhodovaly jednak pracovní soudy neb oddělení okresních soudů pro spory pracovní, řídíce se při jednání předpisy zákona o soudech pracovních, jednak okresní soudy podle § 42 zákona o pracovních soudech příslušné, které projednávaly spory podle ustanovení civilních řádů soudních. Této nesnázi mělo podle důvodové zprávy k vládnímu návrhu zákona č. 251/34 Sb. z. a n. býti odpomoženo tím, »že předpisy zákona o pracovním soudu budou platiti i pro okresní soudy jednající podle § 42 zákona č. 131/31 Sb. z. a n. na místě pracovních soudů, ovšem mimo ustanovení o přisedících«. Vzhledem k tomu nelze schváliti názor odvolacího soudu, že zákonodárce, zmiňuje se v čl. IV. zákona č. 251/34 Sb. z. a n. zvláště o některých ustanoveních zákona č. 131/31 Sb. z. a n., vyjádřil tím, že pro spory projednávané okresními soudy, příslušnými podle § 42 zákona o pracovních soudech, neplatí povšechné ustanovení části II. zákona č. 131/31 Sb. z. a n., nýbrž jen ustanovení o zastupování před soudy pracovními, o řízení u těchto soudů s výjimkou ustanovení o přisedících a že o odvolání rozhoduje odvolací soud podle předpisů § 33 zákona č. 131/31 Sb. z. a n., nýbrž naopak nutno míti za to, že tento výklad zákona by odporoval úmyslu zákonodárce, a nutno z doslovu čl. IV. zákona č. 251/34 Sb. z. a n. jen usuzovati, že zákonodárce vytkl v něm jen odstranění hlavních rozdílů, které se před vydáním zákona vyskytovaly a ke kterým bylo v přípravném jednání o zákoně č. 251/24 Sb. z. a n. zvláště poukazováno.

Tomu neodporuje ani zpráva ústavně-právního výboru poslanecké sněmovny k vládnímu návrhu zákona č. 251/34 Sb. z. a n., ve které se u čl. IV. praví, že pro okresní soudy projednávané spory pracovní se zavádějí některé pracovní předpisy zákona č. 131/31 Sb. z. a n., neboť výraz »pracovní předpisy« nelze jinak chápati, než jako předpisy o řízení, a to v nejširším slova smyslu »tedy nejen předpisy o ústním jednání u okresních soudů, ale i předpisy pro další řízení, které se k tomuto ústnímu jednání připojuje, což jsou také předpisy o lhůtě k odvolání, které jest podati jak podle zákona o soudech pracovních, tak i podle civilního řádu soudního u soudu prvé stolice.

Nutno proto v těchto případech, kde ustanove-

ním čl. IV., odst. druhý, zákona č. 251/34 Sb. z. a n. nebyla různost předpisů zákona o soudech pracovních a civilního řízení soudního odstraněna výslovně, míti na mysli, že různost měla býti dotčeným čl. IV. odstraněna tak, aby nadále platily předpisy zákona č. 131/31 Sb. z. a n. a aby k použití předpisů civilního řízení soudního bylo saháno jen tam, kde to dovoluje ustanovení § 19 zákona o soudech pracovních, tedy jen tam, kde zákon o soudech pracovních nemá vůbec žádného ustanovení. Poněvadž však, jak i úvodem bylo dovozeno, § 29 zákona č. 131/31 Sb. z. a n. ustanovuje, že odvolání proti rozsudku soudu pracovního jest podati ve lhůtě 15denní, platí tato lhůta také podle čl. IV. zákona č. 251/34 Sb. z. a n. pro odvolání proti rozsudkům ve sporech pracovních projednávaných u soudů okresních příslušných podle § 42 zákona o soudech pracovních. Poněvadž žalovaný v této lhůtě odvolání podal, mylně je odvolací soud odmítl jako opožděné.

Živnostenská inspekce

§ 8. 2259.

Přestupek falešné výpovědi vůči živnostenskému inspektoru. (Nál. nejv. spr. soudu z 31. III. 1936, č. 11.317/36, Právo čs. č. 821.)

Podle § 8 zákona č. 117/1883 ř. z. jest živnostenský dozorec oprávněn každou osobu, která jest zaměstnána v podniku živnostenském, též živnostníka nebo jeho náměstka všude, kde v příslušném podniku se pracuje, vyslýchat i všech do oboru jeho působnosti patřících, a jest-liže některá z uvedených osob falešně vypoví, stává se vinnou přestupkem a potrestána bude živnostenským úřadem podle předpisů živnostenského řádu.

Jde tedy o to, zda stěžovatel při inspekci jeho závodu falešně vypovídal. Úsudek o tom je výsledkem hodnocení důkazů, v daném případě výpovědi svědeckých, a nejvyšší správní soud je povolán úsudek ten přezkoumávati jen v rámci § 6 zákona o s. s., jen tak dalece, zda má dostatečný podklad ve spisech či není nelogický.

2260.

O nároku na odpočivné požitky bývalého uher-ského živnostenského inspektora rozhoduje jako příslušný úřad resortní ministerstvo sociální péče (Nál. nejv. spr. soudu z 26. III. 1936, č. 10.033/36.)

Z rozhodnutí ve věcech sociálně pojišťovacích.

Pensijní pojištění

§ 1. 2261.

I. Odborným dozorem ve sm. § 1, odst. 1., č. 6 zák. č. 26/1929 jest souhrn funkcí, jichž podstata záleží v tom, že dozrající orgán pozoruje kriticky činnost podřízených osob podle směrnic této činnosti určujících a hledí na to, aby pozorovaná činnost byla ve shodě se směrnicemi pro ni danými. — II. Najímání a propouštění dělníků, určování mzdy a přihlašování dělníků k pensijnímu pojištění jsou pracemi duševními (§ 1, odst. 2. zák. č. 26/1929). (Rozh. nejv. soudu z 24. III. 1936, Rv III 753/35, Váž. obč. 15069, Úr. sb. 2553.)

Podle § 1, odst. 1., bod 6. zák. č. 26/1929 Sb. z. a n. nepodliehají povinnému poisteniu penzij-

nému zamestnanci, ktorí sa zaoberajú prevážne prikazovaním práce robotníkom alebo odborným dozorem nad nimi bez toho, že by sa samí práce zúčastnili. Podľa odst. 2. cit. paragrafu je povinná penzijným poistením každá osoba, ktorá je v služebnom pomere zamestnaná pracami prevážne duševnými.

Odborným dozorem v smysle cit. zák. ustanovenia je dozor, ktorý má za cieľ, aby práca robotníkov po stránke technickej vyhovovala, na rozdiel od dozoru prostého, ktorý spočíva v dohľade na to, aby robotníci pracovali usilovne bez zbytočných prestávok. Je tedy odborným dozorem súhrn funkcí, ktorých podstata záleží v tom, že dozerajúci orgán pozoruje kriticky činnosť podriadených osôb podľa smerníc túto činnosť určujúcich a hľadá na to, aby pozorova-

vaná činnost bola v shode so smernicami pre ňu danými. Pri tom nie je rozhodné, či smernice pochádzajú od osoby dozerajúcej alebo od osoby inej, ktorej je dozorca podriadený. Odborným dozorom je tiež, keď bol sverený osobe, ktorá nemá vyšších odborných znalostí, ako robotníka prácu vykonávajúci, keď dozerajúci má dbať o to, aby práce boli vykonané podľa rozkazu odborníkov. Nevyžaduje sa, aby osoba vykonávajúca odborný dozor mohla činiť sama dispozície a mala samostatné vedúce postavenie. Podľa toho bol dozor, ktorý vykonával žalobník podľa zistenia nižších súdov, dozorom odborným tak pri menších stavbách, ak aj pri väčších stavbách.

Najímanie a prepúšťanie robotníkov, určovanie mzdy, hoci podľa smerníc majiteľa podniku, a prihlasovanie a odhlasovanie robotníkov k penzijnému poisteniu, sú práce, ktoré vyžadujú duševnej intenzity, myšlienkových pochodov a samostatného úsudku. Sú tedy prácami duševnými.

Žalobník konal tedy práce, ktoré podliehajú povinnému penzijnému poisteniu podľa zák. č. 26/1929 Sb. z. a n. (§ 1, odst. 1., bod 2 a 6) a aj podľa vlád. nariadenia č. 16/1923 Sb. z. a n. (§ 1.) Žalovaný bol preto povinný prihlásiť žalobníka k penzijnému poisteniu. Keď tak neurobil, je mu za škodu zodpovedný.

§ 1. 2262.

I. Otázkou, či obecný strážnik v dobe od 2. januára 1921 do 2. marca 1925 podliehal povinnému penzijnému poisteniu, treba posudzovať podľa zamestnania, ktoré vtedy obecný strážnik vykonával a podľa ustanovení vlád. nar. č. 16/1923 Sb. z. a n., ktoré v tejto dobe povinné penzijné poistenie zamestnancov upravovali.

II. Dozeranie obecného strážnika nad obyvateľstvom cieľom udržania poriadku a verejnej bezpečnosti nie je odborným dozorom v smysle § 1 vl. nar. č. 16/1923 Sb. z. a n. (Rozh. nejv. soudu z 25. II. 1936, Rv III 1124/35, Váž. obč. 14.990.)

§ 5. 2263.

Bylo-li pravoplatným nálezem zemského úřadu rozhodnuto, že zaměstnanec nepodléhá pensijní povinnosti, a bylo-li ve sporu zjištěno, že zaměstnanec ani po vydání nálezu nekonal jiné práce než před ním, nebyl soud oprávněn přezkoumávat a znovu řešiti otázku pojistné povinnosti zaměstnancovy. (Rozh. nejv. soudu z 17. května 1935, Rv II 183/35.)

Mezi stranami jest nesporno, že žalobce byl zaměstnán u žalovaného těžářství od 14. července 1924 do 30. června 1932, a to od 28. října 1925 do svého propuštění jako kontrolor odpadků a surové ocele. Týž byl s počátku přihlášen k sociálnímu pojištění a k pensijnímu pojištění teprve ode dne 1. ledna 1929. Při vystoupení z práce byl mu vyměřen důchod Ústřední sociální pojišťovnou ve výši 119 Kč 40 h měsíčně. Žalobce tvrdí, že podléhal již od počátku své činnosti u žalovaného těžářství pensijnímu pojištění. O pensijní povinnosti žalobce z důvodu jeho tehdejší činnosti u žalovaného těžářství bylo rozhodnuto zemskou správou politickou v Brně dne 23. dubna 1927, č. 48.646/IX, v tom směru, že pensijní povinnosti nepodléhá.

Žalobce domáhá se přes to náhrady škody pro nepřihlášení k pensijnímu pojištění véas tvrdil (I. č. 1 p. v. a 9 p. v.), že od roku 1927 konal ještě jiné práce, a to kancelářské, pří-

padně převážně duševní, aniž je přesně označil.

Soud pracovní, probrav pracovní činnost žalobce u žalovaného těžářství v době před 23. dubnem 1927 i po ní, zjistil, že žalobce konal tytéž práce již od října 1925 do roku 1928. Žalobce uplatňoval v odvolání (na 1. č. 21), že změna v jeho činnosti v roce 1927 záležela jen v tom, že založil knihy surové ocele, a ve vypisování zpráv plechové trati. Soud odvolací, jenž obíral se činností žalobce jen od roku 1927, zjistil, že žalobce nezavedl knihy jím dočtené, že každá trať již takovou knihu měla, nezměnil při tom zjištění soudu pracovního, že v jeho činnosti nenastala od roku 1927 změna, zdůrazniv výslovně, že práce žalobcova nedoznala podstatné změny oč roku 1927 až do vystoupení jeho ze služeb žalované strany, t. j. do 30. června 1932.

Bylo-li takto zjištěno, že žalobce ani po vydání nálezu zemského úřadu v Brně nekonal jiné práce než před ním, pak otázka, že jeho práce byly toho druhu, že nepodmiňovaly pensijní pojistnou povinnost, byla zásadně vyřešena již dotčeným nálezem zemského úřadu v B. pravoplatně a soudy byly tímto nálezem o otázce pojistné povinnosti žalobce vázány. Odvolací soud nebyl proto oprávněn přezkoumávat a samostatně řešiti znovu otázku pojistné povinnosti žalobce, když bylo zjištěno, že jeho činnost od roku 1927 do konce roku 1928 nedoznala změny.* (Srov. rozhodnutí č. 5304, 8286 a 8643 Sb. n. s.)

§ 23. 2264.

Pojem bezmocnosti. (Rozh. vrch. poj. soudu z 22. května 1936, Cpo 1456/35.)

Bezmocností jest rozuměti takový trvalý stav, v němž důchodce potřebuje stálé pomoci, stáleho ošetření a stálé obsluhy. Není-li dána současná jejich potřeba, není ani nároku na zvýšení pro bezmocnost. Potřeba pomoci je dána tehdy, nemůže-li se důchodce pohybovati bez přispění jiné osoby. Potřeba ošetření jest dána, je-li důchodce nemocen tak, že potřebuje mimo případnou pomoc lékařskou trvalého ošetřování se stranv jiné osoby. Potřeba obsluhy jest pak tu jen tehdy, když důchodce trvale nemůže vykonávati úkony denního života.

§ 46. 2265.

I. Příplatky k pensijnímu důchodu, poskytované bývalým zaměstnavatelem na základě dohody o pensionování zaměstnance, jsou výslužným, které podle § 2, odst. 1. zák. č. 314/20 může býti zabaveno jen do třetiny. Ustanovení § 46 pens. zák. se na ně nevztahuje.

II. Při posouzení přípustnosti objemu exekuce na tyto příplatky jest pensijní důchod čítati do onoho existenčního minima, jež musí dlužníku zůstat za všech okolností volné. (Rozh. nejv. soudu z 29. IV. 1936, R I 474/36, Váž. obč. 15.153.)

Mylný je názor vymáhající věřitelky, že příplatky, jež poskytuje dlužníku k pensijnímu důchodu jeho bývalá zaměstnavatelka, nemají povahu »výslužného« ve smyslu § 2 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 Sb. z. a n., nýbrž jen povahu obyčejné renty, na kterou lze vésti exekuci bez jakéhokoliv omezení, protože prý »výslužným« podle § 2 uvedeného zákona jest rozuměti jen skutečný pensijní důchod, který soukromým zaměstnancům vyplácí pensijní ústav

* Srovnej k tomu dále rozh. nejv. soudu z 17. X. 1935, Rv II 541/35 (č. 1164 »Pracovního práva«).

a který jest nyní podle § 46 zákona čís. 26/29 Sb. z. a n. pro obyčejné pohledávky nezabavitelným. Výslužným podle § 2 zákona čís. 314/20 Sb. z. a n. se rozumějí všeliké platy, jež jsou bývalému zaměstnanci poskytovány z důvodu jeho dřívějšího zaměstnání ve službách veřejných i soukromých jakéhokoliv druhu. To vyplývá nejen ze samého pojmu »výslužného«, nýbrž i ze srovnání § 2, odst. 1., s § 1, odst. 1., jmenovaného zákona. Na pojmenování těchto platů nesejde, neboť i zákon uvádí v odst. 1. § 2 vedle slova »výslužné« také ještě v závorce slova »provis a podobně«. V podstatě nesejde ani na tom, zda tyto dávky vyplácí oprávněné osobě její bývalý zaměstnavatel sám nebo někdo jiný za něj (na př. na základě pojištění), neboť po té stránce nečiní zákon rozdílu. Jde-li o příplatky k pensijnímu důchodu, poskytované dlužníku jeho bývalou zaměstnavatelkou na základě dohody o jeho pensionování, tedy tvoří tyto příplatky ve skutečnosti část jeho výslužného a platí tedy o nich předpis § 2, odst. 1., zákona čís. 314/20 Sb. z. a n., že mohou býti exekučně zabaveny jen do třetiny. Ustanovení § 46 zákona č. 26/29 Sb. z. a n. se ovšem na ně nevztahuje, jak bylo podrobně vyloženo v rozhodnutí čís. 14607 Sb. n. s.*) (R I 1045/35). Dovolací rekurs jest však oprávněn, pokud brojí proti tomu, že rekursní soud uznal na další obmezení, že dlužníku musí zůstatí volnou částka 4.000 Kč rovněž z celkové sumy těchto příplatků. Podle § 2, odst. 1., zákona čís. 314/20 Sb. z. a n. lze z výslužného exekučně zabaviti jen třetinu, vždy však tak, že volno musí zůstatí dlužníku ročních 4.000 Kč. Tato částka 4.000 Kč ročně jest zákonem stanovené existenční minimum. V § 46 zákona čís. 26/29 Sb. z. a n. o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách jest však ustanoveno, že zabavení nároků a dávek pojištěnců podle tohoto zákona jest přípustné jen k úhradě vypočtených tam nároků, o něž v souzeném případě nejde. Dlužník sám vykázal předloženými doklady, že má od pensijního ústavu zaměstnanců nemocenských pojištěn invalidní důchod 33.984 Kč ročně (kromě vychovávacího příspěvku na syna), a celý tento jeho invalidní důchod je podle § 46 zákona čís. 26/29 Sb. z. a n. pro vymáhanou pohledávku nezabavitelný, takže jen na tomto důchodu zůstává dlužníku volným daleko více, než činí existenční minimum 4.000 Kč ročně. Kromě toho dostává dlužník od své bývalé zaměstnavatelky příplatky k onomu důchodu ve výši 924 Kč měsíčně, tedy 11.088 Kč ročně, o nichž bylo již vyloženo, že pro ně platí předpis § 2, odst. 1., zákona čís. 314/20 Sb. z. a n. Pro posouzení přípustnosti objemu exekuce na tyto příplatky nelze však nepovšimnutý ponechatí dlužníku invalidní důchod, naopak jest i k němu přihlédnouti a sčítati oba druhy jeho výslužných příjmů, na nichž dlužník dostává celkem 45.072 Kč ročně a z nichž je částka 33.984 Kč v tomto případě nezabavitelná, zajišťujíc dlužníku rovněž existenční minimum. Podle doslovu a účelu uvedených zákonů je tuto částku 33.984 Kč čítati do onoho existenčního minima, jež musí dlužníku zůstatí za všech okolností volné, neboť nebylo úmyslem zákonodárcovým, aby dlužník požíval současně v neztenčené míře výhod obou zákonů — i zákona čís. 314/20 Sb. z. a n. i zákona čís. 26/29 Sb. z. a n. — a aby takto měl ve skutečnosti dvě existenční minima. Nelze proto za správný uznati názor rekursního soudu, že existenční minimum 4.000 Kč ročně je vypočítati zvláště jen z příplatků, jež dlužníku vyplácí Okresní nemocenská pojišťovna v Berouně, neboť pak by byla dlužníku přiznána vlast-

ně dvě existenční minima, to jest 4.000 Kč a 33.984 Kč, úhrnem 37.984 Kč ročně, což nelze srovnati s duchem zákona a požadavkem spravedlnosti v poměru k vymáhajícím věřitelům (srovnej obdobné rozhodnutí čís. 12108 Sb. a n.*)

§ 49.

2266.

I. Pojištěnec nemá proti nemocenské pojišťovně nárok, aby byl léčen určitým způsobem.

II. Byla-li Všeobecným pensijním ústavem zavedena léčebná péče u pojištěnce, jenž má nárok na dávky z nemocenského pojištění, není příslušná okresní nemocenská pojišťovna zproštěna závazků plynoucích z nemocenského pojištění.

III. Kdo vynaložil podle § 1042 obč. zák. náklad na léčebnou péči zaměstnance, jest oprávněn domáhati se na zaměstnavateli náhrady škody pro nepřihlášení zaměstnance k pensijnímu pojištění ve výši nákladu, který byl by nesl Všeobecný pensijní ústav. (Rozh. nejv. soudu z 10. I. 1936, Rv I 114/34, Váž. obč. 14.857.)

Podle § 95 I. čís. 1 zákona o sociálním pojištění čís. 221/24 v doslovu zák. čís. 184/28 Sb. z. a n. má pojištěnec nárok proti příslušné okresní nemocenské pojišťovně, aby mu v době onomocnění bylo poskytnuto nemocenské ošetření, t. j. zdarma lékařská pomoc, potřebné léky a jiné terapeutické pomůcky. Při tom má pojištěnec, který je práce neschopen pro nemoc nepřivoděnou úmyslně podle § 95 I. čís. 2 zák., nárok na nemocenské, které jest stanoveno pro jednotlivé třídy určitými sazbami. Z ustanovení § 95 I. čís. 1 a § 145 dotčeného zákona vyplývá, že pojištěnec nemá proti nemocenské pojišťovně nároku na to, aby byl léčen určitým způsobem, zejména v sanatoriích. Zákon o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách čís. 26/29 Sb. z. a n. upravuje v § 49 a násl. tak zv. léčebnou péči důchodců a pojištěnců, jejíž účel jest jiný než účel léčební podle zákona o pojištění nemocenském. Léčebná péče Všeobecného pensijního ústavu zasahuje hlavně tam, kde jde o zastavení chorobného procesu a kde jest dána podle stavu lékařské vědy pravděpodobnost, že provedeným léčením bude oddálena nebo odstraněna hrozící invalidita. K léčení byly vybrány pouze určité skupiny chorob, a to zvláště ony, které nejvíce ohrožují způsobilost pojištění v mladším věku, mezi nimi jest i tuberkulóza plic. Byla-li Všeobecným pensijním ústavem zavedena léčebná péče pojištěnce, jenž má nárok na dávky z pojištění nemocenského, není příslušná okresní nemocenská pojišťovna zproštěna závazků, plynoucích z tohoto nemocenského pojištění (srov. § 52 zák. čís. 26/29 Sb. z. a n.). Léčebná péče podle § 49 a n. zákona čís. 26/29 Sb. z. a n. jest ovšem dobrovolná a pojištěnec nemá na ni právního nároku. Jde tedy o to, může-li býti přes to požadována náhrada vzniklé škody, když byly u nezletilého Jana P. splněny všechny předpoklady pro zavedení této léčebné péče, takže by jí byl Všeobecný pensijní ústav zavedl, kdyby byl býval přihlášen k pensijnímu

*) Váž. obč. 12.108 (rozh. z 13. XI. 1932, R I 934/32, v »Pracovním právu«, č. 522): Má-li dlužník kromě nynějšího služebního platu ještě roční důchod, nezabavitelný podle § 46 zákona ze dne 21. února 1929, čís. 26 Sb. z. a n., jest tento roční důchod čítati do existenčního minima, jež musí povinnému podle § 1 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 Sb. z. a n., zůstatí za všech okolností volným.

Váž. obč. 14.607 (rozh. z 10. X. 1935, R I 1046/35): Předpis § 46 zák. čís. 26/29 Sb. z. a n. se nevztahuje na příplatky k pensijnímu důchodu, jež povinnému vyplácí přímo jeho bývalý zaměstnavatel z důvodu soukromoprávního.

pojištění. Žalovaný v odvolání nenapadl zjištění soudu I. stolice o postupu Všeobecného pensijního ústavu při poskytování léčebné péče. Všeobecný pensijní ústav stanovil směrnice, podle nichž provádí léčebnou péči, a to tak, že ji zavede bez dalšího šetření, když jde o chorobu pojatou do této péče (tuberkulosu) a je-li připojen posudek lékařský, v němž navržena jest i léčebná metoda. K příznivému vyřízení jest oprávněn ředitel ústavu. Doporučí-li primář nemocnice nebo pokladniční lékař vzhledem ke stupni tuberkulosy léčení ve vyšší poloze a vysloví pravděpodobnost, že léčením v sanatoriu zabrání se předčasně hrozící invaliditě, povolí Všeobecný pensijní ústav bez námitek léčení v tatranských sanatoriích. Bylo-li doporučeno lékařem sanatoria, povoluje Všeobecný pensijní ústav také zavedení léčby pneumothoraxem. V souzené věci zjistil soud první stolice, že ošetřující lékař zjistil u žalobce tuberkulosu a doporučil léčení v některém sanatoriu v Tatrách. Rovněž lékař okresní nemocenské pojišťovny zjistil otevřenou plicní tuberkulosu a doporučoval léčení v některém sanatoriu tatranském. Ošetřující lékař v Tatrách potvrdil pak, že návrat pracovní schopnosti u Jana P. jest možný. Tím zjištěny byly veškeré předpoklady, za kterých Všeobecný pensijní ústav léčebnou péči v Tatrách zavádí a kterou podle potvrzení ze dne 15. prosince 1930 byl by také zavedl u Jana P., kdyby ho byl zaměstnavatel — žalovaný — však podle zákona přihlásil. Toto potvrzení jest podepsáno dr. O., který podle směrnic Všeobecného pensijního ústavu měl o žádosti Jana P. rozhodnouti, jeho úsudek tedy jest směrodatný. Ježto léčebná péče jest stanovena zákonem, Jan P. vyhověl veškerým podmínkám pro zavedení této léčby a orgán, rozhodující o žádosti, potvrdil, že tuto péči v souzeném případě byl by zavedl, že zamítnutí stalo se jen pro nepodání přihlášky k pensijnímu pojištění; žalovaný tím, že nesplnil svoji ohlašovací povinnost zákonem mu uloženou, způsobil náklad, který by jinak byl uhrazen Všeobecným pensijním ústavem. Škoda vzniklá opominutím včasné přihlášky Jana P. se strany žalovaného k pensijnímu pojištění je tedy s tímto opominutím v příčinné souvislosti. Odvolací soud posoudil proto věc právně mylně, pokud vyloučil povinnost žalovaného k náhradě škody pouze z důvodu, že Jan P. neměl žalovatelného nároku na léčebnou péči proti Všeobecnému pensijnímu ústavu.

§ 129.

2267.

Rozhodovati o návrhu na navrácení v předešlý stav, podaném proti zmeškání lhůty k odvolání z pojistného výměru nositele pensijního pojištění, jest příslušným zemský úřad. (Nál. nejv. spr. soudu z 19. VI. 1936, č. 13.047/36.)

Na sporu byla zásadní otázka, který orgán jest po zákonu příslušný rozhodovati o návrhu na navrácení v předešlý stav, podaném proti zmeškání lhůty k odvolání z pojistného výměru nositele pojištění ve smyslu § 133 pens. zákona č. 26/1929. Jediný předpis, jednající o restituci in integrum v řízení pojišťovacím, jest obsažen v § 129, který ustanovuje: »Navrácení v předešlý stav je podle obdoby předpisů civilního řádu soudního přípustné.« Tento předpis však platí pro řízení pojišťovací vůbec, nikoliv jen pro ono stadium pojišťovacího řízení u nositele pojištění, pokud podáním opravného prostředku nepřišlo již řízení před úřady politické, kde — jak stížnost snaží se dovoditi — platí zvláštní předpisy vládního nařízení č. 8/1928 Sb.

Předpisy civilního řádu soudního, podle nichž

je navrácení v předešlý stav v pensijním řízení pojišťovacím podle § 129 pensijního zákona přípustné, obsaženy jsou v §§ 146 až 154 civ. řádu soudního. Návrh, aby navrácení bylo povoleno, budíž podán u soudu, u kterého měl promeškány procesní úkon býti vykonán (§ 143), tedy při zmeškání lhůty odvolací u procesního soudu první stolice (§ 465, odst. 1 civ. řádu soudního). O návrhu, aby bylo povoleno navrácení, rozhodne pak tento soud (§ 149 civ. řádu soudního). Zákon stanoví zde tedy příslušnost rozhodovati o návrhu na restituci onoho soudu, u něhož zmeškány procesní úkon měl býti vykonán. Ježto pak podle § 129 pensijního zákona má býti užito těchto předpisů obdobně, plyne z toho, že v pojišťovacím řízení pensijním jest povolán rozhodovati o návrhu na navrácení v předešlý stav ten úřad, u něhož procesní úkon byl zmeškán. Nutno proto zkoumati, který úřad v dnešním případě to je. Procesním úkonem, o který zde šlo, bylo podání odvolání z pojistného výměru úřadovny B Všeobecného pensijního ústavu v Praze.

Podle § 133 zák. č. 26/1929 Sb. možno proti výměrům nositelů pojištění, pokud nejde o výměry, jimiž se rozhoduje o pojistných dávkách, podati do 15 dnů... odvolání u nositele pojištění k zemskému úřadu, v jehož obvodě se nalézá služební místo zaměstnancovo.

Z toho plyne, že zákon stanoví zde vedle odvolací lhůty především místo, kde odvolání sluší podati, a dále úřad, který o tomto odvolání má rozhodovati. Tímto ustanovením nastala, pokud jde o určení zákonného podacího místa při opravném prostředku, podaném z výměru nositelů pojištění, proti právnímu stavu, platnému podle starého pensijního zákona č. 89/1920 Sb., změna. Podle § 75, odst. 3 tohoto zákona mohly totiž výměry nositele pensijního pojištění býti brány v odpor námítkami, které slušelo podati přímo u politického zemského úřadu, v jehož obvodu bylo služební místo zaměstnancovo. Z toho plyne, že úřadem, u kterého procesní úkon, t. j. podání odvolání, měl býti předsevzat, byl zemský úřad. V důvodové zprávě vládního návrhu nového pensijního zákona (Tisk poslanecké sněmovny, N. S. R. Č. 1928, č. 1706) se praví k § 133 doslova: »... důležité jest ustanovení, že odvolání proti výměrům nositelů pojištění jest podati u nositele pojištění, jež pak odvolání již s potřebným vyjádřením předloží zemskému úřadu; tím odpadá dosavadní manipulace zaslání opravného prostředku instančním úřadem nositeli pojištění k zaujetí stanoviska.« Z této důvodové zprávy je zřejmo, že zákonodárce při zavedení změny podacího místa pro odvolání neměl v úmyslu na shora uvedené zásadě něco změnit, nýbrž že měl na mysli jen praktický účel a že pohlížel tu na nositele pojištění jen jako na průběžné podací místo, když se tam uvádí, že nositel pojištění po přijetí odvolání předloží je zemskému úřadu s potřebným vyjádřením.

Tím je funkce nositele pojištění v tomto procesním stadiu skončena. Vydáním výměru přestává funkce nositele pojištění jako orgánu rozhodujícího ve věcech pensijního pojištění. Jeho postavení v dalším řízení se změnil v postavení procesní strany, která o odvolání, jímž přenáší se sporná věc na úřad odvolací, předkládaném zemskému jako instančnímu úřadu, může se jen vyjádřiti. V citované důvodové zprávě jest také uvedeno, co nositel pojištění smí s odvoláním u něho podaným učiniti, smí je totiž jen předložiti a o něm se vyjádřiti. Ani v důvodové zprávě není nikde řečeno, ani v zákoně samém není nikde ustanoveno, že by nositel pojištění, resp. jeho úřadovna byli oprávněni odvolání, podané po

uplynutí odvolací lhůty, pro opožděnost nebo nepřipustnost odmítnouti (jak je to oprávněn učiniti úřad podle § 78, odst. 1 vládn. nař. č. 8/1928), vrátiti k doplnění nebo vůbec vyříditi snad nějak formálně jinak, než jak shora bylo uvedeno. Vyříditi podané odvolání ať formálně, ať meritorně náleží výhradně do kompetence zemského úřadu. Nemůže-li nositel pojištění naložiti s odvoláním, podaným do svého výměru, jinak než způsobem shora naznačeným, vyplývá z toho logicky oprávněný závěr, že jeho rozhodovací činnost, jemu zákonem přiznaná jako orgánu provádějícímu pensijní pojištění (§§ 73 a 125) jen v těch mezích, jak mu je zákon sám vytkl, je ukončena vydáním dotčeného výměru a tím také zkonsumována, a to jak po stránce meritorní, tak i formální. Na další osud odvolání, podaného proti jeho výměru, nositel pojištění jako rozhodovací orgán nemá již žádné ingerence, nýbrž může k němu zaujmouti jen stanovisko. Nositeli pojištění příslušejí tedy pak již jen oprávnění procesní strany (srov. nálezn. Budw. 8693 A), kdežto odvolání instancně vyříditi přísluší zemskému úřadu.

Podle § 149 civ. řádu soudního budiž každý zmeškaný procesní úkon sám dodatečně vykonán (v podstatě shodně také § 85 vládn. nař. č. 8/1928 Sb.). To znamená, že byla-li zmeškána 15denní lhůta odvolací, dlužno zároveň s návrhem na navrácení v předešlý stav dodatečně vykonati zmeškaný procesní úkon, t. j. spojit s ním odvolání. Jestliže rozhodnutí o odvolání jest příslušným jen zemský úřad a jestliže povolením navrácení v předešlý stav uznává se zmeškaný procesní úkon, t. j. odvolání, za ospravedlněný, jest tím implicitně rozhodnuto zároveň o opožděné poda-

ném odvolání po stránce formální v tom smyslu, že je s ním naložiti tak, jako by bylo podáno včas, t. j. v zákonné lhůtě odvolací. Kdyby se uznalo správným stanovisko žalovaného úřadu, že o návrhu na navrácení v předešlý stav rozhoduje nositel pojištění, a kdyby on návrhu tomu vyhověl, rozhodl by takto o přípustnosti odvolání, třebaš jen s hlediska formálního. Takovouto kompetenci mu však pensijní ani žádný jiný zákon nepřiznává. Bylo by tím tedy zasaženo neoprávněně do kompetence zemského úřadu, jenž podle § 133 pensijního zákona jest výhradně příslušný, aby o odvolání z výměru nositele pojištění rozhodl. Při tom nutno ještě uvážiti, že podle § 153 civ. řádu soudního není proti rozhodnutí, jímž bylo povoleno navrácení v předešlý stav, opravného prostředku (v podstatě stejný závěr plyne také argumenta a contrario z ustanovení odst. 4. § 85 vládn. nař. č. 8/1928 Sb.). Kdyby tedy nositel pojištění navrácení v předešlý stav povolil a takto implicitně uznal zmeškané odvolání za přípustné, nebylo by již možno zemskému úřadu z důvodu rei judicatae o včasnosti odvolání rozhodovati. Nositel pojištění donutil by jej takto, aby o odvolání rozhodl meritorně. Tyto důsledky svědčí také jasně o nesprávnosti právního názoru, z něhož žalovaný úřad v naříkaném rozhodnutí vycházel.

Z toho, že zákon určil nositele pojištění za podací místo pro odvolání z jeho výměru, o sobě ještě nevyplývá, že by ho tím byl pověřil také již kompetenci, rozhodovati o tomto odvolání nebo o spojeném s ním návrhu restitučním při zmeškání lhůty odvolací. K založení takovéto kompetence nositele pojištění bvlo by třeba pozitivního zákonného předpisu, jakého však není.

Rozhodnutí soudů nižších stolic.

I. K příslušnosti pracovního soudu nenáleží spor mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem o nárok, který vznikl teprve po skončení pracovního poměru.

II. Nárok na náhradu škody vzniklé zaměstnanci tím, že podpora v nezaměstnanosti byla mu odeprána proto, že zaměstnavatel v přihlášce o podporu uvedl nesprávná data, nenáleží k příslušnosti pracovního soudu. Rozh. okr. soudu, odd. pro pracovní spory, v Českém Těšíně z 3. IX. 1936, Cpr. 97/36.

Žalovaná strana vznesla námitku věcné nepřislušnosti zdejšího soudu, oddělení pro soudy pracovní, kterou odůvodňuje tím, že nárok v žalobě uplatňovaný vznikl dle obsahu žaloby teprve po zrušení pracovního poměru mezi ní a žalobkyní a že nejde tedy o spor, náležející k příslušnosti pracovního soudu, nýbrž o spor patřící před řádný soud. Navrhla proto odmítnutí žaloby.

Soud omezil nato jednání na rozhodnutí o této námitce.

Dle přednesu stran jest nesporno, že služební poměr mezi nimi skončil se dne 28. IV. 1936.

Žalobkyně uplatňuje předmětnou žalobou nárok na náhradu škody vzniklé jí tím, že podpora v nezaměstnanosti po jejím propuštění ze služby žalovanou stranou byla jí odeprána proto, že za-

lovaná strana v přihlášce žalobkyně o podporu v nezaměstnanosti dne 3. VII. 1936 uvedla, že žalobkyně byla od ní propuštěna z práce dne 28. IV. 1936 pro nespolehlivost v práci, což není pravdou a dále domáhá se opravv této přihlášky.

Dle § 1 zák. č. 131/31 jsou pracovní soudy příslušné rozhodovat o sporech z pracovního, služebního nebo učebního poměru žalovaného soukromoprávní smlouvou, vzniklých mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, zejména o sporech v § 2 téhož zákona uvedených.

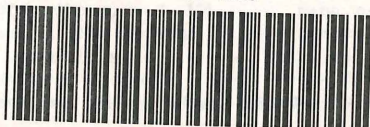
V daném sporu však uplatňuje žalobkyně proti žalované straně jednak nárok na náhradu škody, který jí vznikl teprve po zrušení služebního poměru mezi ní a žalovanou stranou nesprávným (dle jejího tvrzení) vyplněním přihlášky o podporu v nezaměstnanosti, a jednak domáhá se toho, aby žalovaná strana toto vyplnění přihlášky opravila.

Dle názoru pracovního soudu nenáleží proto tento spor k jeho příslušnosti, nýbrž přísluší před řádný soud, a proto odmítl žalobu pro jeho věcnou nepřislušnost.

Vzhledem k tomu, že žalobkyně navrhla pro případ odmítnutí žaloby postoupení její řádnému soudu, bylo proto jejím návrhu ve smyslu § 261 a c. ř. s. (viz zák. čís. 161/36) vyhověti a postoupiti tento spor zdejšímu soudu, odděl. pro spory civilní, jako řádnému soudu.

Vychází 20. každého měsíce.
vacího práva“ ročně Kč 32.—
„Archiv pracovního a sociáln
Redakce, správa a výpravna
Vydavatel a odpovědný red
Lidov
Novinová sazba

ÚK PrF MU

3129S26417

iv pracovního a sociálně pojišťo
koslovenské“ Kč 12.—, s přílohou
iměrný zvýšenému rozsahu. —
ové sdružení československé —
omír Hlaváček. — Tiskem
ská ul 7
ací úřad Praha 25.

REV15